

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 198.

V Ljubljani, v petek 29. avgusta 1890.

Letnik XVIII.

Baron Rauch.

(Dopis iz Zagreba.)

Komaj se je zaprla rakev nad Ivanom Mažuraničem, že je pobrala smrt bivšega bana barona Levina Raucha, moža čisto drugih nazorov v političnem in praktičnem življenju od prvega.

Ivan Mažuranič je bil v vsem idealist, baron Rauch pa pravi realist; zato je ni čudno, da so se vsi plemenitejši elementi zbirali okoli prvega ter ga je ves narod blagoslovil ob njegovi smrti, dočim barona Raucha vzvišujejo samo njegovi privrženci in današnji vladini ljudje.

Čudno to ni, če pomislimo, kaj je bil Rauch ob svojem času za Hrvatsko. Pokojnik je bil namreč od svojih mladih let privrženec unionistične stranke na Hrvatskem, namreč one stranke, ki je hotela na vsak način zvezo z Ogrsko. Na ta način je on moral biti protivnik ilirizma in seveda tudi slovanske ideje. Istina je, da so barona Raucha za časa absolutizma smatrali celo Ilirci za najspodobnejšega borilca proti dunajski centralistično-absolutistični vladi, kajti baron Rauch je zagovarjal vedno starodavni ustav ogrsko-hrvatski. Ali še le leta 1861 je začel on javno delati v saboru, vendar pa ni mogel še prodreti s svojimi nazori. Njegov čas še ni prišel. Ko je pa njemu protivna stranka, ki je želela zadobiti za Hrvatsko po 42. članku od leta 1861 samostalnost, bila izigrana od dunajske vlade, in ko so nastopili za Avstrijo osodepolni trenotki vsled nesrečnih zgub leta 1866 ter se Ogrska postavila na svoje noge, prišel je tudi za barona Raucha čas, da na Hrvatskem s svojo stranko podpre grofa Andrássy-ja. Baron Rauch je postal na to prvi civilni ban hrvatski.

Seveda se hrvatski narod ni mogel sprijateljiti z nazori Rauchove vlade ter se mu je protivil na vse načine; ali zamaš, kajti Rauch je s poznatimi svojimi sredstvi znal si pridobiti v saboru pokorno večino, ki je sklenila pogodbo z Ogrsko, kakoršno je hotel on sam. In tako je Hrvatska dobila svojo

nagodbo, katera obstoji še dandanes večidel, kakor je bila sklenjena, samo da se zdaj nič več tako ne ceni, kakor s početka, kajti velik del nje je že premenjen in prelomljen, posebno kar se tiče hrvatskega jezika, ki ga je znal Rauch bolj braniti, nego sedanji mogotci.

Precej po sklepu te prve pogodbe z Ogrsko je vredil novi ban vso organizacijo deželne vlade hrvatske, kakor še dandanes obstoji. Tudi je neki del vojaške krajine za njegove vlade razvojačen. Da obnovi starodavni ugled banske časti, dal se je po starodavnem običaju vnesti, kar je zvršil posebno za to opredeljeni kraljevski poverjenik senjski škof Venceslav Soić. Pri tej instalaciji so prisustvovali zastopniki celó nekih ogrskih županij, kar se je moglo lahko tolmačiti kot „malum omen“.

Ali vkljub navdušenju in pomirljivosti banovi, vsaj navidezni, proti njegovim političnim protivnikom, začela se je vnovič silna agitacija proti novemu banu. Komaj poldrugo leto se je mogel boriti ban s svojo stranko, dokler ni naposled postal žrtva borbe. Osušenje lonjskega polja ga je zrušilo. Ban je morda imel pri tem podjetju dobre namene, kajti sploh moramo priznati, da je bil on izvrsten gospodar, ali sovražniki njegovi so mu hoteli dokazati, da se hoče pri tem okoristiti. Vsled tega je prišlo do tiskarske tožbe, in sicer pred vojaškim sodiščem v Petrinju, ker je list „Pozor“, ki ga je obdolžil koristoljubja, izhajal v Sisek-u in spadal pod to sodišče. Za bana se je končala sodba nepovoljno in on je moral odstopiti. Oče prve hrvatsko-ogrsko pogodbe moral je zapustiti nečastno po kratki vladi bansko stolico. Njegovi privrženci so kasneje v borbi z narodno stranko obnemogli ter je vse te borbe dokončal na korist naroda ban Mažuranič leta 1873.

Od tega časa je živel baron Rauch na svojih posestvih ter se bavil z gospodarstvom. Umrli je na svojem posestvu Lužnici, kjer je tudi pokopan brez posebnega sijaja v „mavzoleju“, ki si ga je dal sam sezidati. Doživel je 71 let.

Iz Hrvatske.

(Izvirni dopis.)

V najnovejšem času se pri nas razpravlja vprašanje o naših občinah. Nekateri želé velike občine, kakor so bile dozdaj, drugi pa hočejo male, češ, da bode potem boljša uprava v njih. Kolikor je zdaj razvidno, vpeljale se bodo bržkone male občine, ker je tudi vlada tega mnenja ter bode v prihodnjem saborskem zasedanju predložila menda tudi postavo o vpeljavi malih občin. Nobeden ne more oporekati, da so male občine za dobro upravo pripravnije nego velike, ker se more vsaka stvar točno nadzorovati in tudi postave natanko spolnovati. Tudi je narodu lažje v malih občinah, če ima pri občinski oblasti kaj opraviti, ker mu ni treba časa gubiti, kakor se zdaj večkrat godi, kajti neke občine so pri nas velike, kakor v Cislajtani celi okraji, to pa seveda zato, ker so neki kraji prav slabo naseljeni. Povsodi so pa male občine uzor dobre politične uprave, bodo li pa tudi pri nas na Hrvatskem, to je drugo vprašanje. Pri nas so občine preobložene s poslom takozvanega prenešenega delokroga, t. j. občine morajo opravljati take posle, ki spadajo v delokrog skupnih oblastev. Občine morajo voditi vso evidencijo o vojaštvu ter pobirati davek ne samo občinski, nego tudi državni. In to je ravno najtežavnejši posel za naše občine. Prav za prav je zdaj glavna naloga župana in pa blagajnika vsake občine, da pobereta v občini davek, kajti oba sta odgovorna za to višji oblasti finančni, ki jih mora radi tega poklicati vsak čas na odgovornost. Ker je narod čedalje bolj siromašen, davki pa čedalje večji, moramo si lahko misliti, kakor težavno je občinskim uradnikom svoje občinarje radi nevplačanih davkov preganjati, kar pa morajo po nalogu višje oblasti. Pobiranje davkov je tedaj glavna naloga sedanjih občinskih uradnikov, zato mora imeti občina poleg župana in občinskega tajnika tudi blagajnika, zraven pa še po navadi pisarja. Za vse to se zahtevajo pa veliki troški za same plače,

LISTEK.

Marko Mesić.

(Spisal I. St.)

(Dalje.)

Ko se je bil l. 1702 porodil upor na Ogrskem, kjer se je vzdignil Rakoci, zadela je Hrvatsko zopet težka naloga, da brani sebe in habsburški dom proti upornikom. Tudi stari Marko Mesić mora zopet na bojno polje. Okolu Rakocija se zbere hitro mnogo ogrskih velikašev, ter osvoje v kratkem mnogo mest, napadejo tudi Moravsko ter prodrejo do Dunajskega Novega Mesta in do predmestij samega Dunaja. Rakociju, kateremu je bila mati Hrvatica Jelena Zrinjska, hči bana Petra Zrinjskega, bilo je stalo mnogo do Hrvatov ter jih zato lepo povabi, da se pridružijo upor. V svojem razglasu od 18. januarja l. 1704. našteva mnoge krivice, katere so jim storili avstrijski Nemci. Ker se pa Hrvati niso hoteli pridružiti upornikom, prihrumé vstaške čete v Medjumurje čisto blizu Varaždina. A bili bi prodrli tudi v sam Varaždin, da se ni led na Dravi stopil, tako, da niso mogli uporniki udariti čez reko. Ban grof Ivan Palfy zbere hitro hrvatsko

vojsko, pohiti čez Dravo ter napade upornike, pa jih do 2000 pobije in pa v Dravo zapodi, kjer se potopé. Tako je bilo Medjumurje očiščeno upornikov. Hrvatski vojski je prihitel v pomoč tudi Marko Mesić s 450 konjeniki ličkimi. On je zbral te junake, četudi se je temu upiral stotnik Oberburg. Ti junaci pod Mesićem pohité skozi Zagorje na Štajersko in Ogrsko, udarijo potem čez Muro, razbijejo pri Kapuži Rakocijevega generala Forgača ter se spusté vsi do Donave. Hrvati so vojevali tukaj srčno l. 1704. in 1705.

Knez Rakoci je hotel na vsak način pridobiti Hrvate za upor, pa si je zato našel človeka — Hrvata barona Josipa Vojnovića, ki bi moral zbrati posebno hrvatsko vojsko, s katero bi potem udaril iz Bosne v srce same Hrvatske. Kdo so bili ti Vojnovići? Vojnovići so bili vlastelini več nego 400 let od posestva Vojnović in Vojnović-brda pod Petrovo goro, živeči v bratstvu s Pavlini v Zlatu na Petrovi gori; a ko so jih Turci pregnali iz njihovega zavčaja, kupili so si nekoliko manjih posestev v okolici karlovške kot: Pričetke, Grdun, in Krasnice pri Viodini. Zakaj je Vojnović pristopil k stranki Rakocijeve, pripoveda eden to, drugi drugo. Naj že bo kakor hoče, Vojnović se podá v Banjoluko, kjer ga je sprejel Alaj-beg, a kasneje je

hodil po raznih krajih Turške, Krajine in po severni Dalmaciji, koder je zbiral s pomočjo Turške in Benečanov čete, s katerimi se je bil odločil udariti pri Novem čez Uno ter napasti Hrvatsko. Po izvešču generala karlovškega kneza Hanibala Pozzie je bil Vojnović pripraven za usluge, katere je Turška izkazala upornikom, odstopiti Turški Hrvatsko do Kolpe, a Benečanom Liko. Škof zagrebški Martin Brajković, ki je bil namestnik bana, ko se je on zadrževal večidel na Ogrskem, pa karlovški general, sta storila vse, da Vojnović ne prodre s svojimi četami v Hrvatsko.

V Zvonigradu, na tromeji, bilo je najteže paziti na Vojnovičeve privržence. Zato je poveril general karlovški tukaj stražo in obrambo našemu Mesiću. Iz Zvonigrada javlja Mesić senjskemu stotniku med ostalim, kako se mu godi v Zvonigradu. Burja je gradu odnesla streho ter je v vseh sobah snega na pedenj, a tudi po gorah je zapal debel sneg, pa ne more nikamor brez velike nevarnosti pošiljati svojih ljudi. Toži, da nima nič več denarja za plačo svojim ljudem, koje pošilja po vseh krajih, pa da je potrošil že 8 cekinov. Pravi, da nima smodnika ni zrna, pa se ne bi mogli ni pol ure s čim drugim braniti, nego s kamenjem. Zatorej prosi, da mu za ime Božje precej pošljejo streliva.

kje pa so druge občinske potrebe. Pa naj bi bilo tudi to, ko bi uradniki bili zares le za občino, ne pa za državo, kakor sem poprej razjasnil. Občinska uprava ne more biti dobra, če mora dotična oblast skrbeti le za državo, pa to bode tudi kasneje, če bodo male občine. Edina pomoč, da se naše občine dobro vredijo, bi bila, ko bi se vsi posli takozvanega prenešenega delokroga občinam odvzeli in da bi se poslednje bavile le z občinskimi posli, in potem bi mogli imeti tudi male občine, kajti župan z enim pisarjem bi mogel potem lahko občinske zadeve opravljati. Če se mislijo pa pod temi okolnostmi male občine ustrojiti, ne bodo se gotovo troški zlagjali, temveč povečali, uprava pa ne bode zato nič boljša nego zdaj. Dajte občinam samo njihove občinske zadeve v roke, druge posle pa jim odvzemite, in uprava bo gotovo boljša, naj bodo že potem velike ali male občine. Kar očitajo opozicijski listi vladi, da hoče ona na ta način v malih občinah pridobiti za-se uradnike, je čisto neumestno, saj ima vlada tudi že zdaj skoraj v vseh občinah svoje privržence med uradniki, kajti drugače tudi biti ne more pod sedanjim zistemom. Uradnik, ki ni vladin privrženec, ne more biti potrjen ter je vladi najlaglje na tak način povsodi zapovedovati. Še-le tedaj, kadar bode narod sam toliko samosvesten, da bode uvidel, kako mu današnja politika naših mogotcev škodi, še-le tedaj bode mogoče z njim računati. Za zdaj pa naj bode geslo vseh strank v našem saboru, dajte nam male ali velike občine, sampo oslobodite jih poslov prenešenega delokroga, ker drugače mora naša občinska uprava popolnoma propasti pod bremenom prevelikih troškov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. avgusta.

Notranje dežele.

Nemška pevska slavnost na Dunaji. Razpravljajo o češko-nemški spravi, omenja "Dzien-nik Polski" zadnjo nemško pevsko slavnost na Dunaji ter pristavlja: "Pretekli teden vršivša se nemška pevska slavnost na Dunaji je pokazala smotre in nakane Nemcev v tako označilni in močni luči, da je treba biti res velik optimist, kdor hoče verjeti, da je sploh mogoča sprava mej Nemci in drugimi avstrijskimi narodi. Nemštvo je njim največja pravica, njemu žrtvujejo vse, tudi državo, kamo-li še druge nemške narode! Gotovo se ni čuditi, da se je pri tem silnem nemškem pritisku porodila v Slovanih ideja vkupne obrambe proti nemškemu nasilstvu". — Izvestno se lahko uvidi iz načel avstrijskih Nemcev, da Nemcem ni do sprave, do prijateljstva z avstrijskimi Slovani, marveč le do gospodarstva čez nje. Ko bi bili Nemci Slovanom res tako dobrohotni, kakor se pri tej in oni priliki delajo, gotovo ne bili mogli osnovati take protislovanske demonstracije, kakor so jo pri zgoraj omenjeni slavnosti.

Valuta. Pričetkom zime se bodo pričela posvetovanja o vredbi valute. Nabranega je o tem vprašanju že mnogo gradiva.

Deželno-zborske volitve na Gorenjem Avstrijskem. Kakor smo že poročali, zmagali so konservativci povsod v kmečkih občinah, v mestnih pa je izvoljenih 13 liberalcev in trije konservativci. Čudno je, da je konservativni kandidat v Gmündenu propal, zmagal pa v Efferdingu. Sploh torej

V Bosni se je začelo vse mešati; zatorej je zahteval general Pozzia za trdnjavo karlovško v pomoč 500 vojakov, a on bode potem karlovško posadko pomaknil bliže na kordun (mejo). Paši bosanskemu je bil Pozzia ponudil 1000 cekinov, ako vloví Vojnovića ter prežene upornike. Med tem se je bilo zvedelo, da je bil Vojnović odšel v Benetke (početkom maja l. 1706.), kjer je imel dobiti denarja od francoskega poslanca za svoje čete. Kmalu se povrne Vojnović ter zbira nadalje upornike; tudi pripravlja druge potrebne stvari za vojsko. V Knin pride zanj 270 tovorov smodnika, a druge stvari pošljejo Francozi na 12 velikih ladijah, katere so prijadrale v luko dubrovniško. Že se je hvalil Vojnović, da ima 2600 junakov, s katerimi bo že o sv. Jurju v Zagrebu, a nadeja se, da jih bode dobil tudi še iz Italije. Čim več je imel Vojnović pri svojem smelem poslu v Bosni velikih zaprek, tem bolj je bil podjeten. V jeseni l. 1706. je pisal Vojnović glavnim hrvatskim zapovednikom v karlovški, banski in slavonski krajini, med temi tudi Mesiću, naj bi se vsi vzdignili nad Avstrijance ter zedinili z Rakocijem. Posebej še nagovarja v pismu Mesića in njegovega brata stotnika Ivana*) naj mu

*) Poleg Adama Semića zapovednik v Brinju. Glej "Valvasor" XII., str. 96.

smejo konservativci biti zadovoljni z letošnjimi volitvami.

Vnanje države.

Črna Gora. Iz Cetinja se poroča zadnje dni, da se je praznovala tridesetletnica vladanja črnogorskega kneza Nikole I. brez vsake posebne sijajnosti. To pa vsled tega, ker se na dvoru žalujejo po prerano umrli princesinji Zorki Karadjordjevičevi. Tridesetletnica se je praznovala le stem, da se je slovesna služba božja za Nikolę I. opravila in da je bilo na dvoru zaslišanih več ljudij. Gotovo je bil povodom te slavnosti podaril ruski car Nikolę I. ladijo, o katerej se je že poročalo.

Rusija. Peterburški dopisnik "Mos. Vedomosti" omenja razgovor, ki ga je imel z neko cesarju Viljemu blizu stoječo osebo. Ta oseba je neki zatrjevala, da je zavzemala Nemčija dvoumno stališče nasproti Rusiji le vsled kneza Bismarcka. Dandanašnji pa more, omenil je dotičnik dalje, Rusija v vseh vnanjih vprašanjih računati na odkritosrečno naklonjenost nemške države. Knez Bismarck, bivši nemški kancelar, je pa nameraval Alzacijo in Lotaringijo odstopiti v odločilnem trenutku Franciji nazaj, da bi se mogla Nemčija z vso močjo postaviti proti Rusiji. Kar se tiče bolgarskega vprašanja, podpiral bode cesar Viljem Rusijo pri vsakem njenem namenu. "Tudi proti Avstriji?" vprašal je dopisnik. "Moja misel je, da je vsekako mogoče ruske in avstrijske interese med seboj spraviti", odgovorila je dotična oseba dopisniku. "Ali ne z razdelitvijo balkanskega polotoka?" vprašal je dopisnik. Na kar mu je dotičnik odgovoril: "Honni soit, qui mal y pense, zmirom lahko zagotavljam, da se Rusija dandanašnji lahko na odkritosrečno prijateljstvo Nemčije zanaša."

Italija. Poročalo se je že listom, da je vlada italijanska razpustila obe irredentovski društvi "Oberdank" in "Barsanti". Ti dve društvi pa nista razpuščeni samo v Pizi, kjer je imelo "Oberdankovo društvo" 74 in "Barsantijevo društvo" 48 udov, temveč razpuščeni sta tudi po vseh njunih podružnicah v Pistoji, Ankoni, Sinigaliji in drugod. Kako razširjen je irredentizem v Italiji, razvidi se lahko iz tega, da je bilo samo v provinciji Raveni šest "Oberdankovih društev". Vsekako je storila italijanska vlada hvalevreden korak, da je stopila napominani hidri na glavo.

Nemčija. Iz Koblenca se poroča 27. t. m.: Na današnjem tretjem javnem shodu nemškega katoliškega zbora je govoril dr. Porsch, da naj se uvedejo vsi redovniški stanovi, kakor so bili nekaj; dr. Sieben o državno-cerkveni upravi, in naposled je razpravljal dr. Lieber položaj sv. Očeta ter zahteval, naj se postavi sv. Oče v posest nekdanje dežele.

Belgija. Liberalno belgijsko časnikarstvo si daje mnogo opraviti z vprašanjem o preosnovi volilnega zakona za Belgijo. Nikakor ni čudno, da ta del časnikarstva tako rad o tej preosnovi govori, zakaj s preosnovo splošne volilne pravice pridobil bi si liberalizem jako prostrana tla. Kakor zagotavljajo poročila iz Bruselja, namerava belgijska vlada v resnici preosnovati dosežani volilni zakon, ker je že zastaral in ne odgovarja več dandanašnjim razmeram. Vpraša pa se: Ali je belgijska državnica zrela za splošno volilno pravico?

Španija. V tej državi še vedno davi kolera ljudi. V provinciji Toledo je zbolelo za kolero osem oseb in umrle so štiri. Ravnatelj vojaške akademije v Toledu je tudi mej dragimi žrtva neizprosne morilke. Tudi v provincijah Alikante in Valencija mrjô ljudje za kolero.

Turčija. Kakor se poroča iz Carjigrada, podpisana je bila dné 26. t. m. v imenovanem mestu kupčijska pogodba mej Turčijo in Nemčijo.

predasta Liko in Krbavo. Vojnović je gledal, da se o vsem tem tudi osobno dogovarja, kar se mu je tudi deloma posrečilo v hrvatski krajini in v požeškem kraju. V Hrvatskeji se je razgovarjal samo s polkovnikom Adamom Domjanićem, zapovednikom kostajniškim, ki je bil pa zaradi tega od bana Ivana Palfia strogo pokaran. Vojnoviću je stalo največ do tega, da dobi za sebe Ličane, te korenjake, pa ker ni dobil odgovora na svoja prva pisma, pisal je zopet iz Banjaluke 19. decembra 1706 Mesiću drugo pismo. Ali tudi to je ostalo brez vspeha; kajti kakor Mesić tako so ostali tudi drugi Hrvati verni svojemu zakonitemu vladarju. Ravno na tej hrvatskeji vernosti nasproti svojemu kralju so se razbile vse Rakocijeve osnove v Bosni, in da Vojnović ni teh svojih osnov izvel v Bosni in Dalmaciji, ima zopet največ zaslug Marko Mesić, ki je znal na svoj način ljudi za-se pridobiti. Postavljen za obrambo najopasnejega mesta Zvornograda, ki so ga hoteli osvojiti i Turci i Benečani, pa i Vojnovićevi privrženci, branil ga je prav junaško, četudi je imel le četico ljudij, a bojne priprave komaj za lek. Ker ni mogel Vojnović nič opraviti, popusti konečno jalo vo podjetje, ter je bil tudi on leta 1711. v Samaru pomilovan, ko je bil z Rakocijem mir sklenjen.

(Konec sledi.)

Izvirni dopisi.

Iz ljutomerske okolice, 26. avgusta. (Primičije.) Naša okolica je že od nekdaj na dobrem glasu, da vzgoji največ duhovnikov v naši škofiji, in čeravno se je tudi med našo učeno se mladino ljubezen do duhovniškega stanu nekoliko ohladila, imamo še vendar vsako leto vsaj po ene primicije. Primicije so pri nas vedno cerkvene in narodne slovesnosti, in bržčas so ravno slovesne primicije mnogo pripomogle, da se je toliko dijakov, ki so se primicij vdeleževali, pozneje tudi za duhovniški stan odločilo. Največ še živih duhovnikov iz našega kraja se je rodilo v župnijah sv. Jurija, sv. Križa, sv. Tomaža ter v središki in ljutomerski župniji. Središčani so imeli tudi letos dve novi sv. maši; ondi sta namreč primicirala č. g. Jožef Plepolec in č. g. Jožef Ozmec. Pri Kapeli je odslužil novo sv. mašo č. g. France Bratkovič in pri sv. Križu č. g. Matej Strukel. Povsod so bile velike slovesnosti v cerkvi in doma, gotovo mnogo, pa povsod lepo obnašanje; čeravno se pri teh prilikah kdo božjega daru malo čez mero navžije, vendar ni bilo slišati o nikakih neredih. Letos je bila ob času primicij strašna vročina in velika suša, zato se moramo skoro čuditi, da se tudi nikakoršna nesreča po ognju ni zgodila, ko se je vendar povsod na prostem kuhalo in so gostje po noči in po dnevu pod slamnatimi strehami bivali in kadili. Sploh se pri teh prilikah malokdaj kakšna nesreča dogodi, kakor da bi Bog posebno čuval ljudi. Vredno se mi zdi omeniti, da so se letos mariborski bogoslovci posebno odlikovali v cerkvenem in narodnem petji. Ljudstvo pa je v cerkvah in na domu lepo petje rado poslušalo, in odlični razumniki so se pohvalno izjavljali o tem, da se mej bogoslovci petje tako lepo goji, kajti lepo petje blaži srce in je mogočno vzgojevalno sredstvo za mladino. Tudi to je lepo in hvalevredno, da vkljub nasprotnemu pritisku naše dijaštvo navdaje živa narodna zavest in goreča ljubezen do našega ljudstva. Da bi ostali tudi vstrajni in delavni narodnjaki, kedar bodo dovršili svoje študije postavljeni na svoja mesta!

Iz Kranja, 26. avgusta. Veselice so sedaj skoraj že na dnevnem redu; od vseh strani dohajajo vabila in na vsakem oglu čitati je celo vrsto raznobarvenih lepakov. Tudi minolo nedeljo vršilo se je petero veselice, nekatere celo v naši najbližnji okolici. Vendar je dijaška veselica, ki se je vršila v korist velikošolcem, v našem starodavnem mestu, privabila občinstva od vseh strani jako veliko; tudi dijakov iz različnih zavodov in krajev odzvalo je kolegijalno prav lepo število vabilom. Veselico je počastila s svojim prihodom vsa Kranjska inteligenca; prišel je g. okr. glavar Gstettenhoffer, g. sodnik Staré s soprogo in hčerko, in naš vrli g. župan K. Šavnik s svojo obitelji in še mnogo drugih.

Veselica se je začela po osmi uri na vrtu gosp. P. Mayerja. Vojaška godba, pri nas bolj redka prikazen, svirala je vse točke, ki so bile vseskozi slovenske skladbe, prav precizno. — Nagovor Slovenijana, g. V. Kokalja bil je kratek, a jednat. Tožil je o pomanjkanju, koje trpi skoraj večina slovenskih dijakov na Dunaji in v Gradu ter zahvaljeval sl. občinstvo za mnogobrojno vdeležbo, ki bode velikošolcem v korist, odboru veselčinemu pa v spodbudo in zadoščenje za njegov trud. — Stara, a slavna pesem Nedvédova "Popotnik" bila je četrta točka, katero so dijaki, domači in tuji, prav izborno peli. Posebno nas je očaral krasni glas g. učitelja A. Štefančiča, ki je kot tenorist že povsod znan in hvaljen. — Obžalujemo pa, da je morala lepa točka igranje na klavirju in goslih, (iz neznanih nam uzrokov) izpasti; veselili smo se jako na prelepo igranje na klavirju neke tukajšnje gospice, — žal zaman! — Foersterjev slavnostni "Vodnikov venec" bil je zadnja, najlepša točka. Nepopisno smo se čudili gotovosti petja ter se divili nad svežimi glasovi mladih pevcev, ki so težko to skladbo pod vodstvom g. K. Šavnika ml. kaj lahko izvršili. Vsa čast! — Navzoči so obe pevski točki sprejeli z glasnim odobravanjem in s pogostimi živahnimi vzkliki. — Po programu začela se je prosta zabava; kvartet gg. Štefančič, Traven, jeden pevec tukajšnjega bral. društva in Schrautzer oveselili so nas še z nekaterimi milimi pesmami, koje so občinstvu zelo ugajale.

Tako se je druga dijaška veselica v Kranji (prva se je vršila v korist Prešernovega spomenika viani) zvršila v občno zadovoljnost. — Le pogumno

naprej nadobudna mladina slovenska, ljubezen narodovo imaš vselej za seboj!

Naposled nam je omeniti še izvrstnega vodstva gimnazijskega pevovodje g. K. Šavnika, ki je svojo težavno ulogo izvrstno izpeljal. Slava mu in njegovim vrlim pevcem-dijakom!

Iz Ajdovice na Dolenjskem, 26. avg. (Poljsko in gorsko poročilo.) Pomladanska letina bila je tudi po naših hribih vsled ugodnega vremena dobra. Pšenica in rž bili ste izvanredno lepi, le ječmen se je slabo obnesel. Sena in detelje dobili smo dobro tretjino več, nego prejšnja leta. Sadjá obetala je pomlad razven češpelj še precej, zlasti se je odlikovalo orehovo drevje.

Veseli smo bili rodovitnega leta, kakoršnega že davno nismo imeli. Žalibog, se nam je ta mesec vse veselje poparilo; kajti nastala je tolika suša, da morajo ljudje svojo goved domá krmiti, in mnogim ne bode za dolgotrajno zimo toliko ostalo, da bi par repov prekrmili. Po njivah vsa letina hira, le krompir v zemlji se še brani, a moramo ga izkopavati, da po dežju znova ne raste in se spridi. Sinoči razsajal je po naših hribih tolik vihar, da je drevje s koreninami vred okoli metal, vse sadje oklatil, mnoga poslopja razkril in po vinogradih brajde razmetal. Mnogo gospodarjev danes z otožnim srcem nesrečo ogleduje in zdihuje.

Najhujše tare tu nas hribovce — pomanjkanje vode. Studenčnice tu ne poznamo, marveč si le s kapnico pomagamo; in kadar té več ni, moramo si vodo iz dobre dve uri oddaljene Krke dopeljati. Vsled slabe, nikdar gladke kolovozne poti je more k večjemu do pet veder pripeljati, s katero mera domá kaj varčno ravnati in živini ne toliko dati, kolikor bi potrebovala.

Ljudje bili so tu nekaj kaj ponosni na svoji vinski gori Boršt in Hrib, ker ste jim pripomogli k potrebnemu denarju za davke in mnoge domače potrebščine. Dedščina ženinov in nevest bila je navadno — vinograd. Mož je bil tisti, kdor je imel po več vinogradov. Gori ste pa zelo pečevnati.

Naj vnianji človek omenjeni gori pomladanski ali jesenski čas ogleda, mora se čuditi, da ljudje hočejo zemljo med tolikim pečevjem obdelovati, in ne bode verjel, koliko davka se od teh gorâ plačuje.

Strupena rosa se tudi našega trsja ni izognila, marveč je že letošnjo pomlad pokazala svojo moč. Letos smo nekateri škropili, drugi ne; škropljeno trsje ostalo je lepo zeleno, neškropljeno pa od dné do dné bolj blede in mu listje že sedaj odpada. Mnogo več bi jih bilo škropilo, ker je pa kaj malo grozdja in ga le brajde nekaj več imajo, niso imeli veselja škropiti, in ti že drugo leto ne bodo imeli kaj škropiti. Ljudstvo se drži le preveč svoje trme.

Iz Repenj 26. avgusta. Kogar je pot pripeljala skozi našo vas, gotovo si je ogledal malo, lično zidano cerkvico z nizkim zvonikom na pročelji. Zanimá človeka že zunanjščina, tem rajši pa bi si rad ogledal še notranjščino. V resnici i mene je obšla, ko sem stopil v cerkev, neka sladka zavest: „Tukaj lahko zbrano i z zaupanjem moliš“. Posvečena je cerkvica presv. Srcu Jezusovemu. Veliki, kakor dva stranska oltarja so priprosto ali jako okusno izdelani, in velika okna pošiljajo prav obilo svetlobe v cerkev. Vse je v jako lepem soglasji. Če častite šolske sestre, katere oskrbujejo cerkvico, postavijo še raznobarvne cvetlice na oltarje, to ti vzdiguje duha proti Bogu in velikemu oltarju, kjer te mili Jezus s takim sočutjem tvoje revščine zre, da si močno ginjen. Le na koru je vse prazno. Tam nekaj manjka. Orglje! Da, i te sta postavila pred nekimi tedni gg. brata Zupana, mojstra iz Kamne Gorice. Prav tiho so se zaboji spravili na kor, in orglje so stale v svojej krasoti v treh dneh tako gotove, da sta gospoda ključ izročila ter odšla. Brez cinkanja in pinkanja, katero sem videl svoje dni v Gorici, brez hrupa se je vse postavilo, in z ono zavestjo: vse mora pristojati.

Govorilo se je, da to ni mogoče, da bi se orglje s šestimi spremeni v treh dneh postavile. Mojstra pa sta se sama vsega dela lotila ter mirno vse dovršila. Delo je mojstersko in sicer 29., kar jih je prišlo iz njunih večjih rok.

Obiskala sta že dva č. gospoda veščaka u tej stroki to cerkvico ter se jako pohvalno izrekla o orgljah. Tudi cena jim je po trditvi veščakov primeroma nizka; stojé 850 gld. Kogar zanima delo, lahko si je ogleda.

Cerkvica presv. Sreca pa je dobila novi kras, tako, da oko ničesar več pri tako priprosti, vendar

krasni cerkvici ne pogrésa. Orglje bi lahko lepšale vsako še tako veliko farno cerkev. Selčev.

Z Dunaja, 26. avgusta. (Razstava.) Jedna prvih nalog vseh modernih držav obstoji dandanes v tem, da one skrbé za vsestranski duševni in materialni razvoj svojih podanikov. Ne več peščica ljudi, ampak vsi stanovi morajo napredovati in razvijati se, ako država sploh hoče obstati. Pri nas v Avstro-Ogrski je pač kmečki stan, poleg trgovskega, prvi, ki zasluži, da se podpira, ki z neizprosno silo zahteva, da zadobiva pomoči od vlade in zakonodajstva. Ako se pomisli, da je pri nas poljedelstvo prva podlaga, da se na to vse opira, čuditi se je, da se ravno ta stroka tako zelo pozablja in zanemarja. V našem mnogojezičnem cesarstvu, v množini tako različnih narodov, v razlikosti podnebja, zemlje in nje obdelovanja — kaže že samo ob sebi, da bi poljedelska razstava, katere bi se vsi narodi in narodiči vdeležili, postala ne le obširna, različna, poučljiva, da bi se v nji dobil pravi pojem o delovanju našega poljedelskega stanu, ampak mogla bi postati nov nagib za naše državnike, za zakonodajalce itd., da več storé za kmetijstvo. Do sedaj smatralo se je poljedelstvo za zadnje delo na svetu, za katero ni treba nobene omike.

Poljedelska in gozdarska razstava, kakor je ravno letos na Dunaji, kjer so zastopane vse dežele našega cesarstva, kamor je tudi inozemstvo svoje izdelke poslalo, kaže nam najjasneje, koliko razum in omika pripomoreta, da postane poljedelstvo in gozdarstvo pravi vir dohodkov, ona nam kaže, da je tudi ta stroka se razvila in lepe vspehe dosegla. Tu najdete nove iznajdbe in priprave, katere morejo delo olajšati ali zboljšati; tu vidite na stotine najrazličnejših semen, orodja, strojev itd. Vsaka dežela, tudi naša Kranjska je tu častno zastopana, ker ima v posebnem paviljonu okusno razstavljena razna semena, lesne in železne izdelke in razne druge tvarine — kaže tu, koliko je v poljedelstvu in gozdarstvu do sedaj storila, katere stroke z največjim uspehom goji, katere poljedelske in gozdarske šole ima in kako so te urejene itd.

Razstava ima svoje prostore v „Pratru“ in sicer v rotundi in okoli nje narejenih paviljonih. Vsa razstava ima podobo lepega in prostornega vrta; tam svira vsak dan popoldné tudi vojaška godba, ob nedeljah in praznikih pa svirajo tri ali štiri. Vsak dan kaže se, predno se zvečer ob 10. uri razstava zapre, vodometa v raznih barvah, ki napravi na vsacega obiskovalca čaroben vtis. Ne manj vtisa napravi na vsacega obiskovalca tako zvani „Nebelhorn“ — rog, ki zvečer ob poludeseti in deseti uri naznanja, da se bode razstava zaprla. Čul sem ga v razstavi in ni neprijeten za ušesa; najbolj pa človeka to osupne, da se tudi po vsem velikanskem mestu in okolici tako razločno in prijetno sliši, kakor bi bil komaj četrt ure oddaljen in vendar sem ga že v daljavi 2 ur slišal.

Vsak obiskovalec razstave dobi v teku kratkih ur, katere za razstavo porabi, prav veliko poučljivega, naj si bode iz katere koli stroke. Da pa bode vsa Avstrija od nje zadobila dobiček, da bode ona v resnici postala kašipot do napredka v poljedelstvu in gozdarstvu, da bode postavodajstvo moglo na podlagi izkušenj in izvedb sestaviti nove postavne določbe, zato se snide poljedelski in gozdarski kongres, kateri bode prevzvišeno nalogo imel v korist našega poljedelstva važne nasvete staviti.

Razstava ima za vsacega toliko poučljivega, zanimivega, da se vidijo tuje tu ne le iz vse širne Avstrije, ampak tudi iz vse Evrope, kar je dandanes pri primerno nizkih cenah po železnicah umevno.

Iz Polhovega Gradca, 27. avgusta. Kakor blisk razširil se je po fari tužni glas, da nam priljubljeni gospod kapelan Ivan Hladnik odide v Cerknico od nas. Po vsi pravici — tužen glas.

S svojim ponižnim vedenjem, pa tudi jedrnato besedo znal si je sreča vseh pridobiti. Njegove zasluge v fari so velike. Prostovoljno gasilno društvo zgubilo je svojega ustanovitelja. „Bralno društvo“ se žalostno ozira po svojem predsedniku. Ni ga več v naši sredi. Odšel je. Bil je omenjeni gospod kapelan vedno prijatelj prave šole, podpirajoč učitelja pri težavnem poslu. Šad njegovega truda na šolskem polji v naši fari je tudi zgradba šolskega vrta.

Se več bi se dalo naštet, kar je gospod Ivan storil v materialnem oziru naši fari, pa si mislim: „Kdor si išče hvale med ljudmi, prejel je že svoje plačilo.“ On ni hvaleželjen. Zato ga bodo dobra dela spremljala, koderkoli bode hodil. Mi pa ostane mo hvaležni svojemu dobrotniku, ter kličemo:

„Ohrani naj Bog gosp. Janeza še mnoga leta!“ Vi pa, častiti gospod, ne pozabite nas! Prepričani boste, da ste si trdna tla zidali v naših srcih. — Daj Bog, da bi tudi Vaš gospod naslednik hodil po Vaših potih!

Dné 25. t. m. je hud vihar razsajal po naših hribih. Kozolci so padali, kakor muhe, drevesa se lomila, kakor šibe, ali celó s korenino ruvala, kakor bi Krpan hodil po gozdih.

V nedeljo pred Malim Smarnom, to je, dné 7. septembra, vršila se bode pri nas javna tombola v prid gasilnemu društvu ob polu 4. uri popoldne. Dobitki so zanimivi in koristni. Da bi se je mnogi vdeležili!

B—c.

Dnevne novice.

(Celjski opat in liberalci.) Pokojni opat Wretschko je bil, kakor znano, neka posebnost med katoliškimi duhovniki; dunajski „Vaterland“ ga je ob svojem času imenoval jedinega nemško-liberalnega duhovnika v lavantinski škofiji. On je celjske liberalce in nemčurje à la Rakusch, Schmidl, Walld, Pallos itd., toliko razvadi, da sedaj tudi od njegovega naslednika, prečast. g. Ogradija, zahtevajo stvari, katere so za duhovnika naravnost sramotne. Tako je imenovani prečast. g. opat pri zadnjih dopolnilnih volitvah v občinski zastop okoličice celjske v prvem razredu oddal glas za slovenske kandidate. Vsled tega je začela rohneti hripava „celjska vahtarica“ in za njo graška „Tagespost“. Imenovana lista se hudujeta, da je prečast. g. opat sploh prišel volit. Mi pa pravimo, gospod opat je storil, kakor mu je narekavala vest in narodna dolžnost.

(O viharju), ki je divjal minoli ponedeljek, nam še vedno dohajajo poročila, ki se skoro jednako glasé. Tako se nam piše iz Dobropoljske doline: Minoli ponedeljek je pri nas že dopoldne močan piš pometal ceste in razkopaval strehe. Proti 7. uri zvečer pa je bil strahovit vihar, ki je podiral kozolce, trgal strehe, razmetaval opeko, lomil in s korenino ruval sadno in gozdno drevje, proso je omel in koruzo polomil. Ljudstvo je bilo vse zbegano. Suša je silna. — Iz Črne na Koroškem nam poroča rodoljub: V ponedeljek večer je tudi pri nas vihar silno razsajal. Razkril je mnogo poslopij ter polomil drevja. Žito je bilo večinoma požeto, a ne še spravljeno. To je vihar raznesel na vse strani in je omlatil. Ob enem je snežilo na Peci. — Istotako je razsajal vihar v Borovnici, kakor se nam od tam poroča. Marsikatera streha kaže rebra in prosi krovea. Otavo, ki se je sušila po travnikih, razneslo je na vse strani. Pomilovanja vreden je posestnik Jurij Širok na barju. Minolo leto je bil nad mesec dnij v vodi, sedaj pa mu je vihar podrl kozolec in hleve ter poškodoval hišo.

(Iz Tržiča:) Vihar je tudi pri nas naredil sila škode. Hudo je gospodaril po šentanski dolini in v Tržiču. Raz farno cerkev je odnesel strehi nad kapelico in zakristijo, upognil močni križ na zvoniku; pri sv. Jožetu je pa kar vso streho z zvonika pohribu raznesel in čisto vso lesenino doli vrgel in razlomil, tako da zvonovi na prostem visijo. Velika še sreča, da zvonikova streha ni padla na cerkev, bilo bi vse drobno. Novi farovž se je dobro ustavljal; vendar ima tudi veliko škodo, ker ga moramo skoraj vsega pokriti. Na farni in sv. Jožefa cerkvi je škode do 1500 gld. — Sicer je pa tudi kmetom vihar podrl veliko kozolcev, dreves itd.

(Odbor slovenskih abiturijentov v Ljubljani) poslal je po svojem prvomestniku gosp. Janku Vencajzu in drugomestniku g. Bož. Vodušku „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“ 25 gld. Srčna hvala!

(Anton Foersterjeve teoretično-praktične klavirske šole) 4. (zadnji) del je prišel ravnokar na svetlo. Cena 1 gld. 30 kr. za tako debel zvezek elegantne knjige (52 velikih strani) je jako nizka. Natančnejšo oceno prinese naš list pozneje.

(Vojaške vaje.) Danes so prišli vsi vojaki v Ljubljano, ki se vdeležé divizijskih vaj; trajale bodo do 7. septembra.

(Dobava drv.) V soboto dné 6. septembra t. l. dopoldné ob 10. uri bode po uradnem naznanilu do trgovske in obrtniške zbornice pri c. in kr. vojaškem oskrbovalnem skladišču v Zadru ponudbena obravnava zaradi nakupa 5390 kubikmetrov trdih drv. Pismene pnnudbe morajo biti spisane po propisanem obrazci in doiti zadnji čas dné 6. sept. t. l. ob 10. uri dopoldné zapečatene do omenjenega

skladišča v Zadru. Drva je dobaviti do konca avgusta 1891. l., in sicer v Zader 1200 kub. m., Splet 750 kub. m., Dubrovnik 620 kub. m., Novi Grad 400 kub. m., Kotor 1890 kub. m., Risan 400 kub. m., Budvo 130 kub. m., skupaj 5390 kub. metrov. Ponudbe je lahko napraviti tudi za dobavo le euega dela razpisane množine ali za eno samo postajo. Pogoji so vsakemu v razgled pri vojaškem oskrbovalnem skladišču v Zadru in njih prepisi pri vojaških oskrbovalnih skladiščih v Kotoru, Dubrovniku, na Reki, v Zagrebu, Trstu, Ljubljani, Gorici, Celovci in Mariboru. — Splošne pogoje in obrazec ponudbi videti je lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Proseni vešča.) Kakor poroča „Sl. Gospodar“, kaže se letos v prosu in koruzi po Savinjski dolini proseni vešča, t. j. črv, ki se zajé v bilko in izjé, da odpade. Škode lahko veliko napravi in se težko zatré.

(Magjaroni in nemščina.) Mnogi hrvatski magjaroni, kakor piše „Obzor“, ne morejo zatajiti mrznje do hrvatskega jezika. Ker ne znajo magjarskega ali pa nimajo poguma javno posluževati se magjarskega jezika, govoré navadno nemški, da tako kažejo privrženost svojo sedanjemu sistemu. Tako so na krsto barona Raucha položili venec z nemškimi napisi, in teh je bila dobra tretjina. Kukavice!

(Občeni zbor c. kr. kmetijske družbe) za tekoče leto bo v četrtek dné 30 oktobra t. l. v Ljubljani. Da se je občeni zbor zakasnil, krivo je obilno delo družbene pisarne s pripravami za dunajsko razstavo in razpošiljanjem semenskega krompirja, modre galice itd.

(„Katoliška družba“) ima prihodnji torek, t. j. 2. septembra zadnjikrat letos na Rožniku sveto mašo za umrle in žive svoje društvenike ob 1/2 6. uri zjutraj.

(Duhovne vaje) za lavantinsko škofijo bodo letos na Slatini od 22. do 26. septembra.

Raznoterosti.

— Vživanje konjskega mesa na Dunaji. Kakor kažejo uradna poročila, zaklali so na 37 dunajskih klavnicah 1889. leta 6860 kónj, l. 1888. pa le 6277 kónj v 33 klavnicah. Četudi se ga je zadnje leto toliko več izvedlo, vendar ni bilo dražje kakor 1888. l., namreč pol kgr. po 12 do 14 kr. sprednje, po 14 do 16 kr. klg. zadnje četrti.

— Kolera. Angleški parnik „Congella“ je priplul pretekli ponedeljek iz Madrasa in Durbana s popotniki v južno Afriko. Potoma je umrlo na njem

osem ljudi za kolero in šest zbolelo. Komisija je konstatovala, da je kolera provzročila smrt.

— Sibirskie železnice. Kakor se poroča iz Peterburga, pričelo se bo delo za nameravano sibirsko železnico prihodnje leto v Tomsk, Irkutsk in Vladivostok v istem času. Rusko finančno ministerstvo je določilo v ta namen skozi pet let vselej po 28 milijonov rubljev. Troški te dolge železnične proge so zračunjeni na 122 milijonov rubljev. S to železnično črto bo Rusija zdatno oživila promet ter mnogo pripomogla k vsestranskemu razvoju Sibirije in Rusije same.

— Nepripravljen župan. Predsednik francoski republiki, Carnot, je naletel na svojem popotovanji na poseben slučaj. V La-Couarde je prišel Carnot, ko je baš zadnje fraze svojega navdušenega govora pisal tamošnji župan. „Deset minut ste prišli prekmalu,“ rekel je oče župan, „svojega govora še nisem završil; toda vendar Vam hočem prebrati, kar sem napisal.“ Carnot se je zadovoljil s tem, da mu je prebral prvo polovico napisanega govora, ter pri tem zahvalil župana tudi za drugo nenapisano polovico.

— Ljubezniv soprog. V gostilni. Gost: „Natakar, tako trdo pečenko ste mi prinesli, da bi moral imeti lisičje zobe, da bi jo mogel zavžiti... Prosim, prinesite mi košček papirja, da zavijem žilavo meso ter ponesem domov Kastorju (psu)!“ — Doma. „Poglej, ljuba ženka, povsod mislim na Te. Tu sem Ti prinesel pečeno jerebico, ker vem, da jo imaš rada.“

Telegrami.

Dunaj, 29. avgusta. Vladni tajnik Del Cott je imenovan za okrajnega glavarja, okrajni komisar Fränzl pl. Vesteneck za vladnega tajnika.

Norimberk, 27. avgusta. Pozno sinoči je zadivjal tukaj grozen vihar ter provzročil mnogo škode. Svetilnice v veliki Falkovi menažeriji so se razpočile, vsled česar je navstal ogenj, kar je še bolj ljudi preplašilo. Živali so rešili.

Pariz, 28. avgusta. Včeraj so našli delavci pod zemljo Rue Avron kakih 100 dinamitnih patron.

Pariz, 29. avgusta. Več listov poroča, da hočeta levičar Flourens in desničar Pion vreči vlado, ko se zopet snide zbornica.

Petrograd, 29. avgusta. Mesto Kinešma (4000 prebivalcev) v guberniju Kostromi je večinoma pogorelo. Škodo cenijo na tri milijone. V Orelu je zgerelo 20 poslopij, v Kursku 150.

Carjigrad, 28. avgusta. Kolera se bliža hitro Beirutu in Damasku. V prvoimenovanem mestu so vže otvorili v to namenjeno bolnišnico. V Džedah primanjkuje pogrebnikov.

Novi Jork, 28. avgusta. Današnja poročila iz San Salvadorja zatrjujejo da je general Ezeta podpisal mir z Guatemalo.

Umrli so:

26. avgusta. Anton Horn, delavčev sin, 3. mesece, Cesta na loko 12. katar v črevih. — Marija Kowanec, tiskarskega strojevodja hči, 16 mesecev, Prečne ulice 2, božjast.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
28	7. u. jut.	735.2	16.7	sl. zapad	jasno
	2. u. pop.	734.3	26.1	sl. jzap.	del. oblač.
	9. u. zveč.	735.9	19.2	sl. zap.	jasno
Srednja temperatura 20.3°, za 2-8° nad normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
29. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	05	kr
Srebrna 5 1/2 „ 100 „ 16%	89	„	75	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	106	„	75	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	25	„
Akcije avstr.-ogerske banke	986	„	—	„
Kreditne akcije	308	„	25	„
London	112	„	30	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	8	„	95	„
Cesarski cekini	5	„	35	„
Nemške marke	55	„	—	„

Učenec

se vsprejme takoj v neko prodajalnico mešanega blaga na deželi. Deček do 13 let star, biti mora zdrav in krepak, sin poštenih in katoliških starišev, kateri je zvršil kak gimnazijalni ali vsaj 5. razred ljudske šole, z dobrimi spričevali, posebno v zadržanji. (3—1)

Natančneje se izve pri opravištvu lista.

Ključarskega ali sedlarskega obrta

učil bi se rad 14 let star, zdrav in krepak deček. — Ponudbe pošljejo naj se Valentinu Zoru v Kamnik št. 19. (3—2)

Tuji ci.

26. avgusta.

Pri Stonu: Messing, Mallineck, trgovci, in Gruber, z Dunaja. — Werthheimer od Zidanega Mosta.

Št 15.867.

Razglas.

(1)

V soboto, dné 30. t. m., popoldne ob 3. uri se bodo v Tivolskem gradu od zadnjega viharja podrti in polomljeni

smrekova in borova drevesa

pod pogojem, da se z vejevjem vred odstranijo najdalje v 8 dneh iz gozda, prodala potom očitne dražbe.

Dražba, h kateri se kupci vabijo, prične se ob določeni uri na poti, ki pelje proti Rožniku.

Mestna občina ljubljanska,

dné 28. avgusta 1890.

Župan: GRASELLI l. r.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. čitateljem, opozorjé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba SEGUIN Bordeaux

(Francija)
Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobica se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (52)

OLJNATE BARVE

kositarских пуšicah po pol in jeden kilo
priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(82)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.